№ 3 (781). Рік видання 42-й Ціна 10 коп. КИЇВ. ЛЮТИЙ 1968

перець

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Ювіляр...

...і ювілярна робота.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

сТанковий живопис.

Фашистський стерв'ятник (Вугіль).

Народне мистецтво.

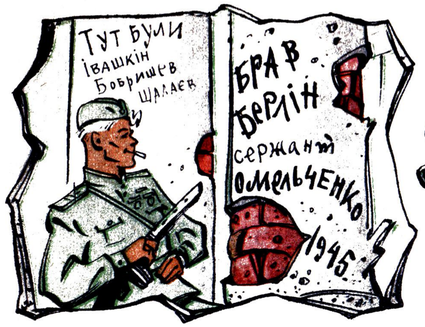

Настінний розпис.

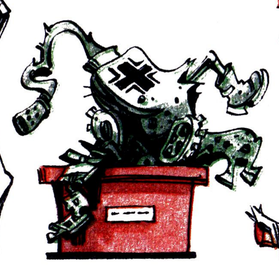

Абстрактна скульптура.

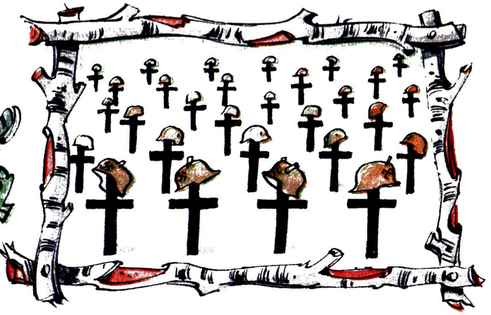

Вишивка (хрестом).

Здоровенькі були!

Лист культорганізаторам Кореїза та Місхора

Здоровенькі були, товариші культорганізатори!

Скажу одверто, коли я читав вашого колективного листа, мені чомусь пригадався один категоричний товариш, котрий побачив у зоопарку жирафу й тут же зробив своє безапеляційне резюме:

— Такої тварюки на світі бути не може!

— Чому не може? — щиро здивувалися працівники зоопарку. — Це ж не ми її придумали. Такі тварини спокониву водяться на африканському континенті і навіть мають свою давню назву — жирафи.

Але категоричний товариш не здавався.

— Значить, ця тварина для нас не типова. А раз не типова, то на якого біса виставляти її в радянському зоопарку!

От які дива дивнії на світі бувають. Але повертаюсь до вашого листа. Ви пишете (лист подаю в оригіналі, не змінивши в ньому ані титла, ані коми):

«Мы, постоянные подписчики журнала «Перец», были до глубины души возмущены карикатурой, помещенной в Вашем журнале, о подборе кадров «культмассовиков». («Перец» за ноябрь 1967 г. № 21).

Рисунок этот поместил В. Зелинский. Кстати, он член редколлегии, а, значит, человек серьезный и ответственный человек так легкомысленно подбирать тематику своих рисунков? В том рисунке видно, что на культмассовую работу направляются люди неграмотные, пьяницы, а, естественно, незнающие тех задач, которые ставят перед нами партия и правительство. Как может такой аморальный тип проводить культурно-просветительную работу среди масс? Вероятно, В. Зелинский далек от понятия той работы...

Кстати, это письмо Вам пишут культорганизаторы из Крыма, Большой Ялты, а конкретно из Мисхора и Кореиза, где большинство имеют высшее или среднее специальное образование, Лауреаты Всесоюзного и Республиканского конкурсов массовиков.

Если В. Зелинский и наблюдал отдельные случаи, то это же не типично, и нельзя на всю страну из-за одного унижать других. Повидимому, надо спрашивать у организаций, кто выпускает и кто принимает на работу таких массовиков, какого Вы «изобразили» на рисунке.

Поэтому мы просим Вас дать нам конкретный и обстоятельный ответ об этой «смешной» и непонятной карикатуре. Желательно, чтобы наше письмо и ответ были помещены на страницах Вашего журнала «Перец». Если мы не получим от Вас ответ. мы будем вынуждены обратиться в Министерство культуры СССР».

Спочатку хотів, було, відповісти вам закритим листом і написати буквально кілька слів: читайте, шановні друзі, в газеті «Известия» за 1 січня цього року фейлетон Аркадія Райкіна «В рассуждении индейки», і все буде ясно. Але ви просите, щоб ваш лист і відповідь на нього були вміщені на сторінках «Перця», — інакше, мовляв, будемо змушені звернутися до Міністерства культури СРСР.

Ну, що ж! Давайте спробуємо самі, без втручання міністерства знайти, як ви кажете, «конкретный и обстоятельный ответ об этой «смешной» и непонятной карикатуре».

З цією метою давайте ще раз повернемось до малюнка, котрий вас так глибоко обурив. На малюнку художника Валерія Зелінського бачимо двох: один, очевидно, товариш, який має діло з добором кадрів, а другий — здоровенний бовдур з придуркуватою фізіономією і артистичною «бабочкою» на шиї. Товариш, котрий, очевидячки, має діло з добором кадрів, тримає анкету бовдура і каже йому: «Ну куди тебе приткнути? Спеціальності в тебе ніякої, освіти — чотири класи. Пошлемо тебе культмасовиком».

Ви твердите, що такого в нас бути не може, й аргументуєте своє категоричне твердження тим, що в Місхорі та Кореїзі такими «культмасовиками» й не пахне, що в Кореїзі та Місхорі більшість культорганізаторів мають вищу або середню спеціальну освіту, Лауреати Всесоюзного й Республіканського конкурсів масовиків. Честь і слава Кореїзу та Місхору, що зуміли підібрати такі хороші кадри культорганізаторів! Хай їм щастить! Але не тільки ж світа, що в вікні. Кореїз і Місхор — це ще не дзеркало, в якому видно всю республіку. Смію вас запевнити, що художник дійсно «наблюдал отдельные случаи» неправильного, легковажного добору кадрів працівників культурно-освітніх закладів і своєю карикатурою чесно і щиро хотів висміяти це порочне явище. Думаю, що це йому вдалося.

Ви знову скажете: але це ж не типово! А хто каже, що це типово, хто? І це скажіть, шановні друзі, — а хабарник, наприклад, чи казнокрад, чи хуліган, біглий папаша-аліментник, чи кляузник — хіба це типово? Так що ж тоді, по-вашому, не малювати карикатур на ці типів, не писати про них байок і фейлетонів? Чи, може, звелите по голівці їх ніжно гладити і ручку їм солодко цьомкати?

І ще я одного ніяк зрозуміти не можу. Скажіть мені, будьте ласкаві, чому цілком хороші, цілком позитивні культпрацівники звернули всю силу свого гніву й обурення проти цілком нормальної карикатури та її автора, а не проти цілком негативного культурника та необачного кадровика, котрий так легковажно вирішує серйозні питання? Мені здається, що мало б бути навпаки. Думаю, що кожен хороший культпрацівник, глянувши на цю карикатуру, з професійною гордістю скаже:

— А я не маю нічого спільного з цим «культуртрегером». Я не такий. І ніколи не буду таким. Противно бути таким!

І ще скажу вам. Не ви перші, не ви й останні. Часто, ой, як часто, то там, то десь інде вчуваються ще невиправдано обурливі голоси:

— Бач, якого лісника намалювали? Хіба в нас є такі лісники?

— Бач, якого лектора намалювали? Хіба в нас є такі лектори?

— Бач, якого журналіста зобразили? Хіба в нас є такі журналісти?

— Бач, якого міліціонера показали? Хіба в нас є такі міліціонери?

І так майже по всій номенклатурі посад і професій, аж до церковнослужителя включно.

На закінчення скажу вам так, шановні товариші культорганізатори з Кореїза та Місхора: працюйте добре, будьте справжніми майстрами хорошого настрою, будьте завжди позитивними і весь свій благородний гнів скеровуйте не проти карикатур, на яких зображено негативних культмасовиків, а, навпаки, проти самих негативних культмасовиків, де б ви їх не здибали. Так воно краще буде. Благородний гнів діє дуже ефективно й дуже позитивно проти всього негативного. Домовились? От і прекрасно.

Привіт вам і щирі побажання від усього серця!

Од вашого ПЕРЦЯ.

Телеграфне агентство Перця

ВИНУВАТЕЦЬ ВІДОМИЙ

Радіоцентр Перця прийняв тривожні сигнали, що систематично, двічі на день, долинають з Верхньодніпровського району Дніпропетровської області. Як вдалося встановити, то просять допомоги діти, яким щоденно доводиться ногами відміряти по 8—10 кілометрів, бо шофери попутних автобусів відмовляються їх підвозити до Пушкарівської 8-річної школи.

Учні, очевидно, і не здогадуються, що робиться це з доброї ласки т. Дубенка — директора Верхньодніпровського автопарку. Охоче їм про це повідомляємо. Хай знають, за чиєю головою їхнім ногам нема спокою.

ЗАЧАРОВАНА ЛАЗНЯ

ЛАНІВЦІ Тернопільської області. (ТАП). Лазню, в якій ні помитися, ні обігрітися, виявлено на станції Корначівка. Збудована вона ще в 1949 році, але, кажуть, на тому проклятому клаптикові землі, де колись відьми з чортами шабаш справляли. Споруджував лазню пункт «Заготзерна». І будинок гарний, і устаткування новеньке, а вода не пішла. Лихий попутав і далеко від лазні джерело відсунув. Пізніше лазня перейшла до насінницького заводу, але не діяла. Ще пізніше хотіли цю споруду на поштове відділення переобладнати — не вийшло.

І висить на споруді замок пудовий. Серед ночі там сови кричать та нечиста сила товчеться. І обходять десятою дорогою, відхрещуються від зачарованої лазні: залізничне начальство, правління колгоспу ім. Мічуріна, місцева сільська Рада.

Просто якийсь гріх звалився на жителів Корначівки. А змити той гріх немає де.

Кажуть, чари з тієї лазні може зняти тільки Ланівецький райвиконком. Але сам він з цього приводу ніякої заяви ще не зробив.

ЗАМОРОЖЕНІ ГОЛОВИ

Цікавий науковий експеримент проведено нещодавно в клубі села Великий Молодьків Новоград-Волинського району Житомирської області. До клубу було запрошено голову колгоспу т. Кирдана і голову сільради т. Зеза. Спеціалісти-хронометражисти зафіксували: при температурі нижче нуля, звичній для цього клубу, тт. Кирдан і Зеза проявляли жвавий інтерес до самодіяльного мистецтва аж цілих 37 хвилин. На 38-й хвилині вони перестали подавати ознаки життя і попримерзали до лав.

Розморозити обох голів пощастило цілеспрямованим хуканням усіх інших глядачів. Обігріти таким же чином весь клуб, на жаль, не вдалося.

ДУША В ДУШУ

ГУМОРЕСКА

Двадцять сім років прожили вже разом Галина Петрівна і Григорій Іванович. Тихо прожили. Мирно. Навіть люди їм заздрять, приклад з них беруть. «Ви тільки подивіться на отих Бульбаків, — завжди говорять сусіди по квартирі, — ото вже голубів пара! Ото вже живуть — душа в душу! Онуків мають, а все кохаються, все воркують».

А вони таки воркують. Правда, як правило, воркує Галина Петрівна. Особливо у вихідні. Ще на світ не займається, а вона розштовхає чоловіка і починає:

— Подивись-но, Гришо, оце в мене ніби зморшечка нова. І звідки вона взялася?

Бульбак мовчить. Він тільки думає. Думки рояться на тій же хвилі, що й у дружини, тільки з деяким відхиленням.

«У тебе вже, жінко, тих зморшок, як щетини на свині, — думає Григорій Іванович,—тільки ж вони ні сил твоїх не підкошують, ні характеру не міняють. А скажи про це, то до стелі плигатимеш».

— А ти в мене не старієш, — продовжує Галина Петрівна. — Посоліднішав, змужнів, а на обличчя — ще парубок.

«Дала б ти мені волю, — ховає посмішку Бульбак, — то побачила б мою солідність. Я б ще цапки ставав, утер би носа декому з молодих. Тільки хіба вирвесся з оцих лабет. В інших чоловіків хоч відрядження бувають, а тут — як собака на ланцюгу».

— Ти тільки не задирай носа, не зазнавайся, — перебиває чоловікові думки Галина Петрівна. — Це ти за моїми плечима так зберігся, огірочком виглядаєш.

«Та вже щодо плечей, то природа тут тебе не скривдила, — аж зітхнув Бульбак. — Плечі в тебе, як у портового вантажника. За такими не один би сховався. Тільки чорт радий отим плечам»

— Знаю, що ти все це добре розумієш і тому так любиш мене, — випромінила тепло з очей Галина Петрівна. — Одну мене, бо, на моє щастя, ти однолюб.

«Ага, правильно, — іронічно піддакує в думах Григорій Іванович. — Звичайно, я однолюб, якщо не брати до уваги...»

Тут Бульбак боляче крутонув себе за носа, щоб звернути думки і приємні спогади з тієї слизької стежки, на якій недовго і посковзнутися. Йому аж сльози навернулися на очі.

— Господи, яка в тебе душа ніжна, яке серце чутливе! — Галина Петрівна широченною долонею погладила чоловіка по кошлатій голові. — Чистий, як дитина! І все частіше, Гришенько, підкрадаються до мене страшні думки: і що ти, бідний, робитимеш, як мене не стане.

«Ну, провокаторша стара, — змахує сльозу Бульбак. — Бач, куди загинає. Та тебе ще довднею не доб'єш, тебе ні отрута найлютішої кобри, ні струм високої напруги не звалять з ніг».

— І знаєш, милий, я жінка добра й справедлива, — веде своєї Галина Петрівна, — тому наперед наказую: щоб не сидів бобилем, а одружувався. За тебе ще не одна з вискоком піде. Тепер же такі сволочі, що нюхом чують, біля кого можна руки погріти.

«Ото вже благодійниця, ото вже добрячиця! — зажмурює очі Григорій Іванович. — А чому? Бо знає, що тричі переживе мене. Бо знає, що й після мене ще когось з музикою відправить на той світ. Та ти б з труни вилізла, якби почула, що я вдруге женюсь. Ні, не моє то щастя».

— Тільки щира тобі порада. Ти чуєш мене? — штовхає Галина Петрівна чоловіка. — Бери не дуже молоду, бо заїздить.

«Хіба мене можна ще більше заїздити, — обмацує власні ребра Бульбак. — Не так ступиш, все торохтить, як у поганому возі. Та зніми з мене оцю видублену шкіру, як всі кістки розсипляться».

Григорію Івановичу стає страшенно жалко себе. Він відвертається і голосно схлипує. Від цього його ребра й справді ніби скриплять.

— Ніжний мій, добрий мій, — Галина Петрівна раптом згрібає тонкого чоловіка в свої залізобетонні обійми. — Не плач, дурненький, я ще поживу. Я тебе ніколи не залишу самого. Ти диви, та це вже день білий! Ану, митю одягайся та мчи на базар по картоплю!

Увечері вони знову шпацірують вкупі. Дебела, хоч і зморшкувата Галина Петрівна тримає під руку худющого Григорія Івановича. А люди, знай, своє: «Ото голубів пара! Ото вже живуть — душа в душу!»

Іван СОЧИВЕЦЬ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Зір і слух втратив на своїй посаді Поздняков В. Ю. — голова правління Приколотнянського ССТ Великобурлуцького району Харківської області. Він зовсім не бачив, як окремі продавці порушували правила торгівлі, обраховували покупців. Він став абсолютно глухим до запитів і скарг пайовиків.

Про цю біду розповідалося в листі, що надійшов до редакції «Перця».

З Харківської обласпожвиспілки повідомили, що Позднякова В. Ю. з посади голови правління ССТ звільнено. Йому надана можливість серйозно відпікуватися.

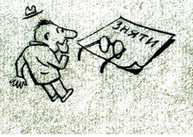

Сатиричні мініатюри

ЛЕДАЧА МУХА

Весною Муха ожила
Від сонця і тепла
І зразу задзижчала:
— Ну де воно взялось
Те сонячне тепло,
Це б я і досі спала!

Данило КУШНАРЕНКО.
с. Попівка Конотопського району Сумської області.

ВИВЧИЛИ

Казала мені мати,
Щоб дрова порубати,
А я їх не рубаю:
Диплом в кишені маю.

Микола ГРЕЧКОСІЙ.
м. Луцьк.

НЕСПРАВЕДЛИВО!

Ну, доки можна очі тим йому
колоти,
Що на печі лежить він, мов колода?!.
Та ж він давно вже зліз із печі...
Батькам на плечі.

ЧОМУ!

— Ти що ж, Миколо,
чи злякався жінки,
Що вже два місяці не п'єш горілки?
Ти ж не минав ніде й ніколи чарки...
— Я жінки не боюсь...
Боюсь качалки.

М. ЧХАН.
м. Дніпропетровськ.

ЗАКОН Є ЗАКОН

Мусій Слимак
жене первак?
Розберемось...
який на смак.

Володимир ВИХРОВ.
м. Ігрень.

ОЦЕ ДОПЕКЛО!..

В поета Н. біда — покинула дружина,
Забігла геть, не витримавши горя.
А як любилися!.. Яка була родина!..
Та от... щодня читав їй власні твори.

Петро СЛІПЧУК.

«НЕПЕРЕБІРЛИВИЙ»

— Кричиш: нагодувати не настарчу!
Хіба я перебірливий до харчу?
Сто раз тобі я не казав хіба:
Хай буде курка чорна, хай — ряба?..

Михайло КЛИМЧУК.
с. Яструбинці Вінницької області.

БУЛА В ГОСТЯХ...

— Була в гостях у Віті вчора... —
Усім хвалилася Федора.
— І як приймав тебе твій син?
— Та ніжно... виштовхав за тин...

І ВНУК ОРЕ...

— В мене й діда діло є,
Люди ми робочі:
Дід клепає, дід кує,
А я заохочую.

Роман ПОПОВИЧ.
м. Кіровоград.

І що ті муза викомарюють

НАВКІЛ ЖИВОТА І ГРУШКИ

(НІБИ РЕЦЕНЗІЯ)

У час космічних польотів і суцільної грамотності в космос літає не кожен, кому цього хочеться, зате віршує кожен, кому забагнеться.

Віршують хто як — на всяк смак.

Зокрема нам дуже до смаку припав вірш Ф. Мілевського «На тону», опублікований у макарівській районній газеті «Ленінська зоря».

Описуючи дівчат, які лежать на бурті зерна, автор глибоко проникає у їх душевний стан:

Од помислів хмеліє голова,
Бентега юна стріпується в горлі
І солодко дихання забива.

На жаль, автор не встигає детальніше розкрити нам отих помислів дівочих, од яких «бентега юна стріпується в горлі», бо:

Гуде машина квапно і важенно,
Шофер-джигун, як вихор наліта,
Дівчат підводить нагло й оглашенно,
Аж колють зерна навкіл живота.

А потім...

А потім знову стане кожна дівa,
Як нива, що чекає сівача.

Як бачимо, автор вільно володіє словом — крутить ним і так і сяк «навкіл живота... дів».

Ми шануємо не тільки реалістичну поезію. Боже борони нас осудливо пальцем тикати і на поезію модерну.

Саме тому сподобалися нам також і вірші А. Сірика, надруковані в чернаській обласній газеті «Молодь Черкащини». Не втримаємося і процитуємо один з них повністю: Ось він:

Доїду.
Додумаю.
Додивлюсь...
Повисла
Висушена грушка —
Грамота сонцю,
Серце мені.

Висушена грушка! Це — чудово! Узвар буде. Так що з цього боку нічого закинути не можна.

Одне тільки хотілося б зауважити: перед тим, як пригощати отим сухофруктом читача, авторові не завадило б згадати дану на початку вірша обіцянку: «Додумаю». Щоб читач над тією висушеною грушкою марно собі голови не сушив.

Отож, пишуть люди. І хай собі пишуть на здоров'ячко. Це прекрасно, що люди пишуть. А якби ще й не все, що пишеться, та притьмом і друкувалося, то ще краще було б.

ПІД ТЕПЛУ КОВДРУ

Що робити з типом, який обклав вас м-м-м... триповерховим матом, а потім для різноманітності перетяг держаком лопати через плечі? Дитяче запитання, скажете? Мовляв, досить підкликати міліціонера, а тоді вже слово за юристами. І це слово для типа-хулігана буде не дуже приємним. Небо в клітинку йому забезпечено, лібералізм тут ні до чого.

Лібералізм, справді, ні до чого, і запитання звучатиме по-дитячому, коли вас «обслужать» лопатою на вулиці. Але коли матюки і лопата застосовуються в робочій обстановці, так би мовити, при виконанні службових обов'язків, що робити тоді? Бігти за міліціонером на вулицю? Це якось не практикується. Практикується в таких випадках шукати порятунку в місцевкомі. А що робити, коли вже й сам місцевком не знає, де шукати порятунку? Тут треба розповісти все з самого початку.

Ще зовсім недавно, яких-небудь півтора року тому на відгодівельному пункті Чернівецького цукрокомбінату люди спокійно працювали і клопоту не знали. Коли раптом на посаду бригадира другої бригади було прийнято Гриня Федора Анатолійовича. Федір Анатолійович за фахом — зоотехнік, і адміністрація як цукрокомбінату, так і відгодівельного пункту мала всі підстави розраховувати, що тепер справи підуть як по маслу. Справи не забарилися, але масло тут було не потрібне, справи почали рости, мов на дріжджах. Свою діяльність на посту бригадира Гринь почав з того, що вкрай розклав трудову дисципліну, зірвав виробничий план і за два місяці розжився на три адміністративні і дві догани по партійній

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

На деяких новобудовах панує безкультур'я, будівельні майданчики так захаращені, що, як кажуть, ні проїхать, ні пройти, ні коника провести.

(З листів до редакції).

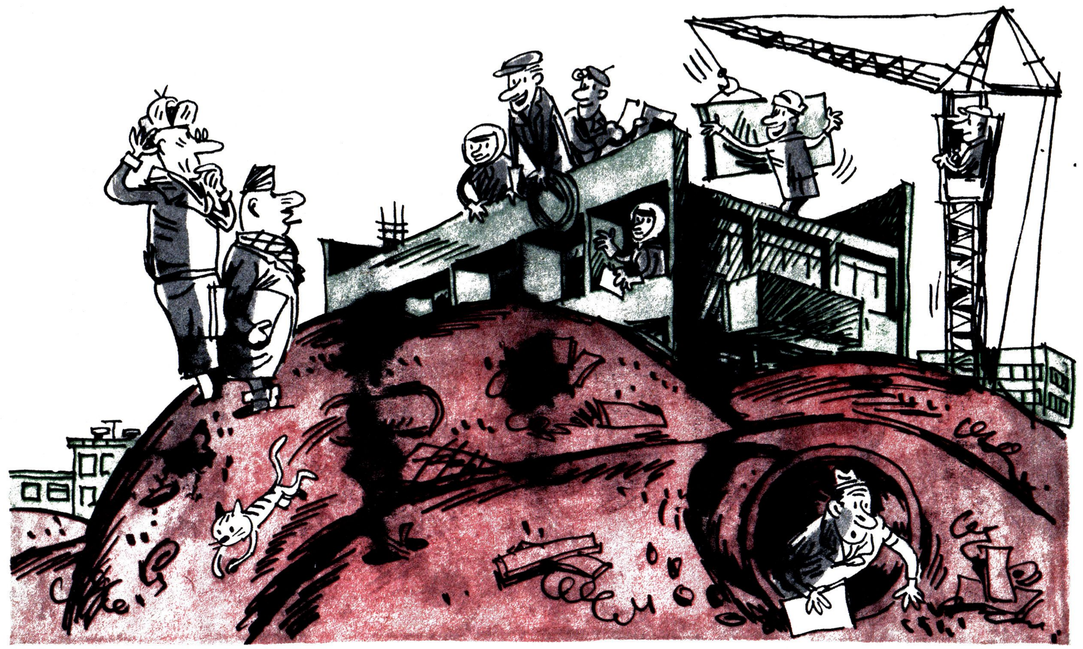

— Що, хлопці, вже перший поверх кладете?
— Та ні, дев'ятий закінчуємо.

ЗАКОНУ

лінії. Три з цих п'яти доган були суворі і з останнім попередженням.

— У попа жінка остання! — буркнув собі під ніс Федір Анатолійович і мав абсолютну рацію, бо тижнів через два після описаних вище подій він мав уже шосту догану. Час було вже починати якось реагувати на догани, і Федір Анатолійович почав реагувати. Скарги, анонімки, заяви, «сигнальчики» з-під його пера посипались у всі боки, у всі організації та інстанції. Потяглись одна за одною комісії. Ні в адміністрації, ні в парторганізації, ні в профспілковій організації тепер уже не було часу займатися Гринем. Їм було не до суворих доган з останніми попередженнями, треба було доводити численним комісіям, що Гринь, м'яко кажучи, бреше в своїх супліках. А для самого Гриня тепер почалося привільне життя. Тут то й розкрилися інші грані його характеру. З жіноцтвом Федір Анатолійович поводився так, що, в порівнянні з ним, павіана можна вважати джентльменом з найвишуканішими манерами. Нецензурна лайка в устах дипломованого бригадира стала настільки звичною формою взаємин з підлеглими, що вони помічали деяке відхилення від норми лише тоді, коли бригадир хапав у руки лопату. Лопата і та не витримала нарешті, зламалася на голові в одного з працівників відгодівельного пункту. Нарешті урвалося терпіння і в адміністрації, Гриня понизили в посаді, він мусив стати рядовим робітником. Мусив, але не став. Адміністрація була засипана шквалом зустрічних скарг і довідок про стан здоров'я. Довідки свідчили, що тонка організація організму Гриня не витримає фізичного навантаження. Вправи з лопатою по чужих головах, мабуть, було віднесено до інтелектуальних занять.

Була спроба взагалі показати Гриню на двері. Але ці спроби в буквальному розумінні обійшлися дорого адміністрації: втрутилися Чернівецька обласна та міська прокуратури, Гринь був поновлений на роботі, і йому сплатили за двадцять днів «вимушеного прогулу».

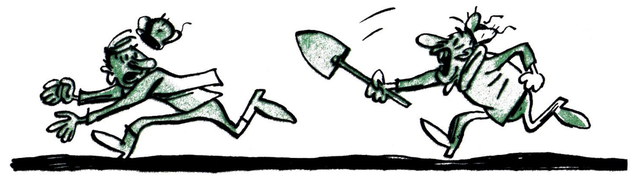

Який зворушливий альтруїзм, яка тонкосльоза Фемідa в Чернівцях! Мабуть, сам Гринь не сподівався на таку люб'язність з боку прокуратур, на таке глибоке розуміння всіх звивин його витонченої душі. То як, по-вашому, мусить себе тепер поводити Федір Анатолійович? Як на нашу думку, він зробив найправильніші висновки — залишатися таким, як був досі, а при змозі й гіршим. А чого б, справді, Гринь мав міняти свій характер і свої уподобання, коли в Чернівцях на його боці раптом стає закон?

Проте Федір Анатолійович у Чернівцях не феномен і не біла ворона. Крім Федора Анатолійовича, там є ще Ірина Григорівна Лобанова. Колись вона завідувала магазином № 4 Гастрономторгу. За порушення правил радянської торгівлі її на три місяці понизили в посаді і перевели у продавці. Краще б у Гастрономторзі цього не робили. Там і не підозрівали, як небезпечно робити бодай найменший замах на авторитет Ірини Григорівни. Це цілком закономірне дисциплінарне покарання породило таку зливу скарг, «сигналів» і «сигнальчиків» з боку Лобанової, що Гастрономторгові в недалекому майбутньому доведеться, мабуть, перекваліфікувати частину своїх продавців на секретарів-друкарок, щоб відписуватись, відбиватись від скарг і «сигнальчиків» Ірини Григорівни.

...Мабуть, треба пильніше дивитися, де за листом жива людина, а де за суплікою занадто жвавий сутяга.

Мабуть, треба не забувати, що дуже часто сутяжні супліки пишуться не тільки заради любові до цього мистецтва, а в кожному конкретному випадку сутяга переслідує певну мету і має «інтерес».

Мабуть, треба нагадати чернівецьким юристам, що всі закони стають на захист порядних людей, і треба пильно стежити, щоб під теплу ковдру не мостилися пройдисвіти.

Г. ЛОЗУН.

(КІНОСЦЕНАРІЙ)

Дійові особи: Оптиміст, Скептик, Традиційний дід.

Дія відбувається навесні цього року.

Карта України. На тлі безмежних зелених масивів пульсують голубі жили річок. Зненацька кінооб'єктив провалюється крізь карту — під нами летить та ж земля, але вже в натурі. Бачимо тепер не лише річки, а й річечки, струмки, озера. І — ставки. Безліч ставків. І — греблі. І в кінці кожної греблі, безумовно ж, шумлять верби.

Голос Оптиміста (патетично). Ставки!.. Окраса землі нашої! Спробуйте лишень уявити село без ставка, без тирла, без левади біля нього... Але вдамося до найкрасномовнішої з усіх мов — до мови цифр. В порівнянні з довоєнним часом площа колгоспних і радгоспних ставків збільшилася майже втричі!

Голос Скептика. А вилов риби із зарибненого гектара втричі зменшився.

Кінокамера грудкою пада з високості на грішну землю. Точніше — на бережок ставка, геть зарослого очеретами, осокою. На тому бережку під ідилічною крислатою вербою сидять в трусиках з вудками в руках Оптиміст і Скептик. За верболозом видніється верх голубої «Волги». Оптиміст, само собою зрозуміло, рожевощокий патлатий здоровань. Скептик, як і годиться, світить ребрами. І погляд у нього, звісно, непривітний, неприємний.

Оптиміст. Отак завжди! Десь та винюхаєш ложку дьогтю!

Скептик. У даному випадку дьогтю не ложка, а добрий ківш. Десь 120 тисяч гектарів ставків мають колгоспи і радгоспи. Зарибнюється всього-навсього 48—49 тисяч гектарів. Торік ледь-ледь нашкребли 50 тисяч центнерів...

Оптиміст. Не плутайся серед окремих негативних фактів. Перспективу вловлюй!

Скептик. Я ж її кляту й ловлю з самісінького світанку. Перспектива є, а риби катма.

Оптиміст. Є рибка, є! У рибгоспівських ставках. Що не кажи, а тямущі, енергійні товариші сидять в Укрголоврибгоспі. Рибгоспи, себто спеціалізовані державні господарства, — діло перспективне. Ставків у них втричі менше, ніж у колгоспів, а торік вже дали 160 тисяч центнерів товарної риби. Майже по 6 центнерів із зарибненого гектара взяли.

Скептик. Не дуже густо, якщо вони спеціалізовані. Якщо в них і техніка, і спеціалісти, і корм з державних фондів.

Оптиміст. Та вони ж тільки стають на ноги. Як доведуть до пуття всі ті ставки, що передали їм колгоспи, як набудують повносистемних зразкових господарств, — діло піде! Ого-го як піде!

Скептик. А поки що й половини прийнятих ставків не освоїли. Чимало тільки поспускали — ні риби, ні води. Подекуди навіть жаби перевелися.

Оптиміст спересердя спльовує у воду. За спинами невдатних рибалок з'являється Традиційний дід. Мабуть, зайве уточнювати, що він у кожусі, що на голові у нього капловуха шапка. З плеча дулом вниз звиса берданка.

Традиційний дід. Кахи-кахи... Кахи!

Оптиміст (озирається). А що вам, діду?

Традиційний дід. Це я мушу спитать, що вам тут треба. Бо як-не-як при ділі состою. За рибу отвічаю.

Оптиміст. От і добре. Скажіть, водиться вона тут?

Традиційний дід. Лічно я не бачив, але люди кажуть, що є.

Скептик. Воно б уже і перекусить пора...

Оптиміст подався до «Волги». Повертається з містким саквояжем. Розстелює на траві газету, розкладає на ній ковбасу, смажене курча, молоді огірочки, хліб. Виринає з саквояжу фляга і пластмасові стопки. Скептик наливає. П'ють. Їдять.

Оптиміст. Так що ж це ви, діду, так запустили ставок? Ні разу нічого й не клюнуло.

Традиційний дід. Риба — не курчата, не свині. Не порахуєш, не зважиш.

Оптиміст. Е-е-е, діду, хто вміє рахувати, той і рахує, і важить. Он в колгоспі «Більшовик» Немировецького району на Вінниччині щороку 40—50 тисяч карбованців на рибі мають. А таких колгоспів хоч і не дуже багато, але ж і не так мало.

Традиційний дід. Все 'дно риба — не м'ясо.

Оптиміст (уминаючи за обидві щоки курча). Е-е-е, діду, відстали ви од життя. Риба — це передусім фосфор. А фосфор вкрай потрібний тим організмам, котрі зайняті розумовою працею. Якщо раніше про чоловіка зневажливо відгукувалися: мало каші з'їв, то тепер треба казати: мало риби з'їв! О! (Облизує пальці).

Традиційний дід. У вас там у Києві всі розумовим трудом зайняті. То, видать, і живої риби повно.

Оптиміст. Атож. Третину всієї рибгоспівської продукції везуть у Київ. Але, треба визнати, торік ще мало риби з'їли.

Скептик. Можна собі уявити, скільки тої риби в інших містах, якщо третини улову не стає для Києва...

Традиційний дід. Хіба що й собі податися в столицю за свіженьким коропом...

Скептик. Кусається, діду, той короп. Поки дотарабанять його з південних чи західних областей, зубатим стає. 1 крб 20 коп., а то й 1 крб. 30 коп. за кілограм правлять...

Оптиміст. Помовч! Не слухайте його, діду. Рибгоспівці вже навели порядок у своїх таращанських, білоцерківських володіннях, а ще як збудують Іванківське повносистемне господарство — завалять Київ рибою. Дешевою. О! І вчені стараються. Є, діду, в Києві Інститут рибного господарства, є Інститут гідробіології, є й спеціальний проектний інститут — Укрдіпрорибгоспмаш. Так от, вчені привчають до місцевих вод продуктивних травоїдних риб з інших країв — білого амура, товстолобика... А, може, вони ще й такого сазана виведуть, що кабана переважить. Учені тепер все можуть!

Скептик. Пора б тим ученим, що все можуть, і простіші справи вирішить. Скажімо, розробити питання організації і оплати праці в рибних господарствах, винайти ефективні методи вилову, боротьби з різними захворюваннями риби. Тоді, може, й не треба було б тільки те й робить, що спускать та наповнювать ставки. Менше конфліктів було б у рибгоспів з колгоспами.

Традиційний дід. А таки так. Бо ставок для села — не тільки риба, а й вода. Для худоби, для птиці, для поливу. По правді сказать, і в нас до війни водилася рибка. А після... Геть усіх спеціалістів-рибоводів по нашій колгоспній лінії скоротили. Навіть у Міністерстві сільського господарства, чув я, жодного рибовода нема. А від рибгоспів яка поміч? У них свої ставки, свої плани, свої болячки. Аби собі раду дали...

Оптиміст. Скоро, діду, і в колгоспах діло з рибою наладиться. Ходить у верхах такий проект, щоб повернути вам спеціалістів. До кожного колгоспу, що має ставки, план по рибі спустять.

Традиційний дід. А колгоспи ставки не спустять?

Оптиміст. Це ж чого?

Скептик. Бо з самого плану риба не вилупиться. Спеціальна техніка потрібна, будівельні матеріали...

Оптиміст. То, певно, все передбачать. Укоопспілку, Сільгосптехніку підпряжуть. Ну, й рибгоспи все-таки підсоблять...

Традиційний дід. Що ж, дай боже і нашому теляті коропа... тьху ти!.. вовка з'їсти.

Кінець.

В. ЛІГОСТОВ.

Від автора. Самокритично визнаю: цього сценарію і на одну частину не стане. Багато в ньому балаканини і дуже мало динаміки, дії. І головне — зовсім не видно риби. Але то не моя вина. Поки не навчимося як слід господарювати на внутрішніх водоймах — кіна не буде!

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

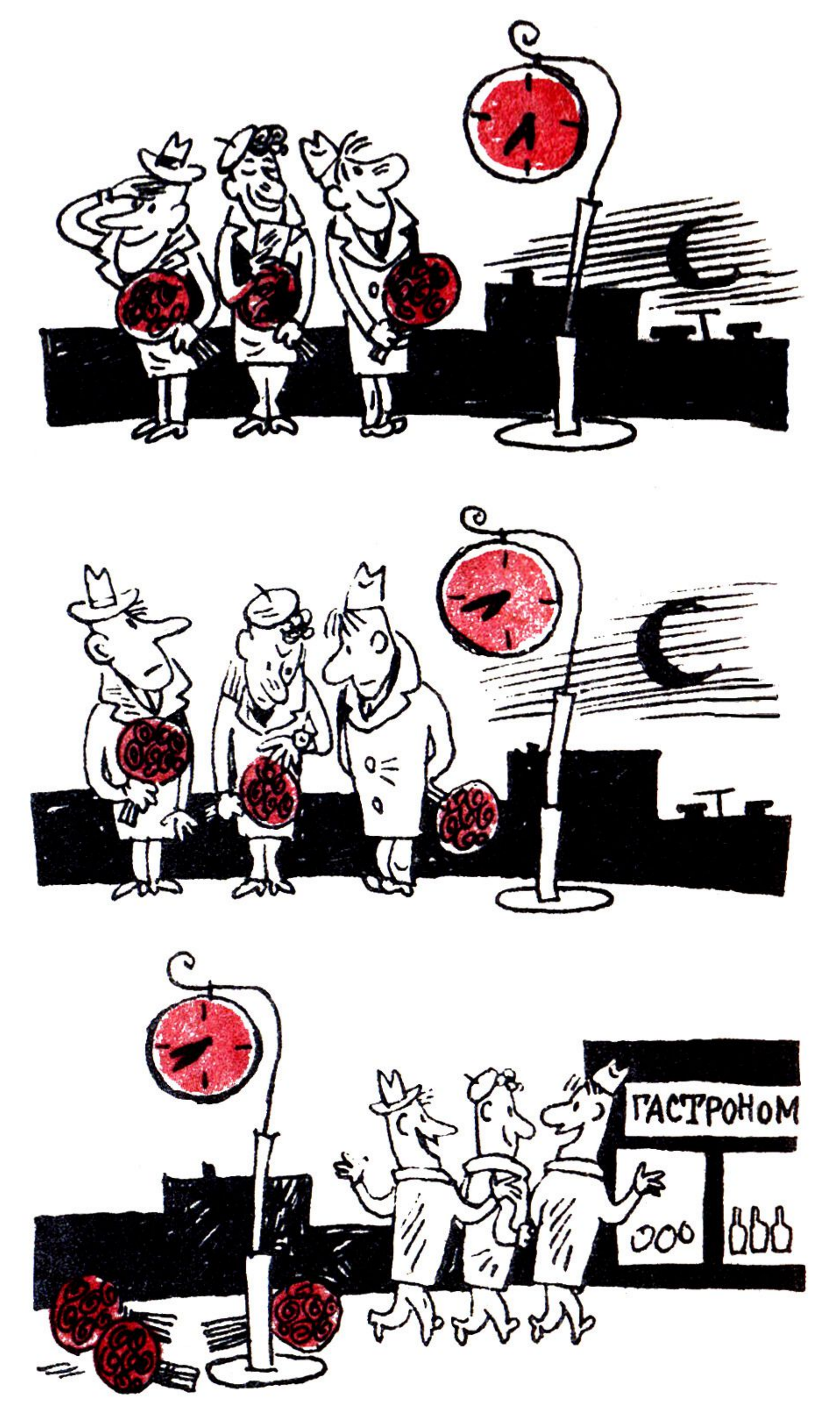

Не дочекались.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Ех, ти! Закінчив політехнічний, а самогонного апарата скласти не можеш!

ГУМОРЕСКА

Плещуть злі язики, буцімто Гнат Перепелиця, отой, що його недавно з комірника потурили, — непросипний п'яниця. Мовляв, він уже так наспиртувався, що до нього з сірником близько не підходь — вмить спалахне, як сухий порох.

А я його, як облупленого, знаю, тому авторитетно заявляю: це плітки! Який же, до лиха, з Гната гіркий п'яниця, коли йому ще ні разу чуприни не постригли? А хто з вас заїкнеться, що Гнат у витверезнику валявся? Мовчите? То чого ж плещете в одно на нього язиками, як ті баби праниками?

Мені можуть заперечити: «Нащо ти, Грицьку, нам тумана в очі пускаєш? Та ж у нашому селі поки що такої інституції, як витверезник, нема». Справді, чого нема, того нема.

Ну, але я не про це хотів. Я веду до того, що людині причепити ярлик пияцюри, що раз плюнути. А ви, прошу, покопайтеся глибше, загляньте, так би мовити, в корінь, як я, чому ото бідолашний Гнат від отієї чемириці прочуматися не може, а потім уже кидайте в нього каменем. Думаєте, що йому ото з медом її, проклятущу, ковтати? Помиляєтесь, любі. Він від неї, як від гарячої смоли, відвертається. Сам бачив. Проте п'є. Не може не пити. Бо він — нещасна жертва обставин. Смієтесь? Тоді поміркуйте самі. Я вам фактики підкину, як каже наш колгоспний бухгалтер.

...Іде Гнат, приміром, додому на обід. Тільки минув сусідські ворота, як з подвір'я:

— Чого обминаєш нашу оселю, Гнате? Зайди, зайди на часинку

— Пробач, Ганно, мені ніколи...

— Гордуєш? — ображається молодиця. — Ех, ти! Відколи став комірником, то від сусідів кирпу гнеш?..

А тут і Петро вибігає — і за рукав. Затягли в хату, всадовили до столу. Посиділи, погомоніли, парубоцтво згадали. Не зчулись, як і надворі стемніло. Петро з Ганною, спасибі, допомогли Гнатові в двері потрапити. А далі пішло легше: від містка рачкував, а від воріт до порога щасливо доповз по-пластунськи... А назавтра про цю Гнатову мандрівку все село знало, дарма, що ніч була темна, як у чорної курки під крилом. А хіба Гнат винен, що так намогоричився? Може, сам хотів? Еге, «добрі» люди заставили!

Або таке. Зустрічається Гнат на вулиці з Юрком Калинкою, бригадиром.

— Можеш мене поздоровити, Гнате! — обличчя в Юрка сяє, як начищений самовар. — Вчора купив мотоцикла!

— Що ж, вітаю з покупкою.

— Може, обмиємо, га?..

— Та в мене ще після вчорашнього голова розколюється. І в роті так, наче там коти ночували...

— Та це ж прекрасно! — аж зрадів той. — Похмелишся, і як рукою зніме!

— Ні, ні! Може, колись іншим разом...

— Ти мені друг? — Юрко хапає Гната за петельки.

— Ну, друг...

— То чого комизишся? Не підеш — так і знай: віднині не хочу тебе знати!

Рад-не-рад поплентався Гнат з Юрком до буфету... Ну, скажіть самі: чи міг він опечалити друга відмовою, коли в ближнього така радість?..

А скільки в нас свят — і офіціальних, і неофіціальних! Той кличе на іменини, тамтой — на хрестини, сват запрошує на новосілля, родич сина чи дочку одружує. А там, звісно, не узваром частують!

А до себе, скажіть на милість, треба бодай раз на рік людей запросити? Треба! Бо всі тебе на глузи візьмуть, ще й скупердягою обізвуть. А кому з нас власна честь не дорога? Ну, а коли ти запросив гостей, то не будеш збоку дивитися, як вони чаркуються. Мусиш сам приклад дати!

Ну, а жіночий день? Викрутишся від нього? Тут уже й рідна жінка не поскупиться — витягне з мисника припасену пляшку...

А День тваринника, а День учителя, а День лікаря, а День рибалки, а... Хіба всі свята перелічиш?..

— Помилуйте, — скажете ви, — а при чому тут Гнат? Він же ні тваринник, ні вчитель, ні лікар, ні рибалка!

Стривайте, не поспішайте. Бо я вас теж спитаю: а ви відмовилися б, якби вас чемненько запросили згадані товариші в свою культурну і нескупу компанію? Ні? Отож то! То чому ж має від запросин відмовлятися Гнат? З якої рації, га?..

Вчора ото затяг і я Гната до себе. Кабанця заколов.

Сидимо, гомонимо, печіночкою ласуємо. Після третьої чарки Гнат розжалобився, як на сповіді:

— Ех, і остогидла мені оця оковита, дивитись на неї не можу. Віриш, Грицю? Але що зробиш? Мусиш! Вчора сказав собі твердо: «Все, більше краплі в рот не візьму!» З роботи навмисно пішов не вулицею, а городами, аби, бува, знову десь не спіткнутись об пляшку. Щасливо добрався до хати. Ху, слава богу! Відхиляю двері — і відсахнувся, мало лоба об одвірок не розбив. На покутті сидить мій тесть, а на столі серед полумисків вже біліється голівка «Мисливської». «Роздягайся швидше, Гнате, — каже мені солоденько жінка, — та й сідай до столу. Повечеряємо з татом». — «Та я не той...» — в мене язик застряг у горлі. «Бачу, любий зятю, замерз ти, — підкручує вуса тесть і моргає на пляшку. — Ось ми зараз пропустимо по одній-другій — і вмить зігрієшся. По собі знаю!» Що було діяти? Чей же з власної хати не втечеш? Довелось пропустити... Ех, і важкий хрест звалив ти на наші плечі, господи!..

Аби хоч трохи полегшити бідоласі його непосильну ношу, я швиденько налив по повній і цокнувся з Гнатом.

Нюхаючи підрум'янену скоринку хліба, Гнат продовжував:

— Оце сиджу, а в мене шкіра терпне. Напросився до мене на завтрашній вечір брат Федько — з Донбасу у відпустку приїхав. «Готуй, Гнате, — каже, — добру закуску, а я вже «святої водиці» з собою прихоплю». То чи виженеш з хати такого дорогого гостя? Адже я з Федьком два роки не бачився! Як же тут не випити, га?..

Бідолашний Гнат! Бачачи його горе, я налив ще по півсклянки...

А злі язики по селу плещуть: «Гнат — непросипний п'яниця! Гнат — алкоголік!» Брехня! Ви загляньте в корінь цього Гнатового лиха і вам теж стане ясно. Гнат — нещасна жертва обставин.

Володимир БАНДУРАК.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Позаростали стежки-доріжки, що ведуть на будівництво універмагу у Вороновиці Вінницького району. Будівельний майстер БМУ Вінницької облспоживспілки т. Нечипоренко рідко сам топтав сюди стежку, часто забували дорогу до майбутнього універмагу й будівельники.

Жителі Вороновиці написали про це Перцеві.

Заступник голови правління Вінницької облспоживспілки т. Трач повідомив редакцію, що будівельного майстра Нечипоренка з роботи звільнено. Вживаються всі заходи до прискорення будівництва універмагу. У 1968 році він буде введений у дію.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Це такий модний танець: ми стоїмо, а оркестр танцює за нас.

Мал. К. ЗАРУБИ

— Сподівалися на вас, та вирішили самі боротися з браконьєрами.

Новини з пилань тяганини

ОПЕРАЦІЯ «ПОРОШОК»

Тяганина. Карколомні путі її. Ну от, приміром, історія наряду на 1 тонну «синтетичних мийних засобів» (або по-простому «прального порошку») для Молочанського (на Запоріжжі) молококонсервного комбінату. Занаряджений на II квартал минулого року, той порошок ще й понині не прибув на комбінат.

Що ж трапилося? У яких тупиках застряв вантаж?

Станемо вище забобонних голів з Молочанська, які вбачають корінь тяганини з порошком у «нещасливому» тринадцятому числі — (хоч і скажемо принагідно, що повідомлення про порошок і справді датоване 13 квітня). Ми б ще могли пристати до молочан, якби на листі стояла дата 1 квітня: канцеляристи теж люблять пожартувати і навіть «розіграти» клієнта. Подумаєш — обдурити на тонну якогось прального порошку!

Але дурити 13 квітня?!

А з другого боку — факт: Молочанський молококонсервний комбінат водять за ніс ось уже майже рік. І водять, ми б сказали, нечемно.

Інакше не назвеш такий хід подій:

13 квітня 1967 р. виділили порошок.

21 квітня сповістили про це комбінат: поставщик Запорізька база «Укроптгалантереї».

24 квітня. Із Запоріжжя в Молочанськ: порошок одержите в II кварталі з донецької бази.

7 травня. Керуючий донецькою базою т. Амбражевич молочанам: ніякого порошку від мене не ждіть. Хай вам дає Запоріжжя.

9 червня. Той же Амбражевич. Милостиво: добре, дам! Але не в II, а в III кварталі.

21 вересня. (Кінець III кварталу!). Амбражевич передоручає порошок Слов'янському масложиркомбінату: тепер вантажте ви!

27 вересня. Амбражевич удруге Слов'янську: чого ж ви не вантажите?

30 жовтня. Амбражевич Слов'янську втретє: та вантажте ж!

А з Молочанська весь час б'ють телеграми. І в Запоріжжя, і в Донецьк, і в Слов'янськ: де порошок?

Грудень 1967 р. Кінець IV кварталу. На Молочанському молококонсервному комбінаті зібрали все листування, в якому потонула тонна синтетичного порошку, й відвантажили ті папери Перцеві.

Січень 1968 р. Переадресовуємо їх Міністерству торгівлі УРСР. Б'ємося об заклад, що в системі «Укроптгалантереї» не знайдеться бюрократа, бюрократичнішого за керуючого донецькою базою т. Амбражевича.

ОПЕРАЦІЯ «МЕТАЛ»

На станції Ічня Південної залізниці лежить 5,5 тонни металоконструкцій. Прибули вони аж із Свердловської області для пересувної мехколони № 35. Вантаж лежить з 17 травня 1967 р. Залізничники пишуть листи керівникам ПМК-35: заберіть конструкції. А ті відмовчуються.

Тепер уже залізничники пишуть нам. «Перевір, Перче, чи живі-здорові там у Ново-Біличах під Києвом керівники мехколони? Чи в доброму гуморі її начальник Кузьма Олексійович Лаптєв? Пожартуй, Перче! Скажи йому, що штраф за тяганину з вивезенням металоконструкцій доведеться платити не державними, а власними грішми. Може він повірить і прилетить за вантажем?!»

А що як «Головсільелектро» і справді застосує до начальника ПМК-35 такі санкції? Щоб без жартів!

Андре ВЮРМСЕР

ДВА ПАМФЛЕТИ

КОГО ЗУСТРІЧАЮТЬ З ПОЧЕСНОЮ ВАРТОЮ...

Цьому злочину газета «Франс-суар» присвятила чотири колонки і два знімки: фото бідної дитини і фото бідолашної божевільної. Цитую заголовок: «Чому дама мене вбила?» — питає шестирічний Зендін, якого вдарила ножем прямо на вулиці божевільна жінка. Йому шість років, і він не розуміє. Коли на паризькій вулиці душевнохвора вдарила його ножем, він нічого не зрозумів. Зендін Аска наївно питає: «Чому ця дама мене вбила? Я ж не заподіяв їй нічого поганого!» Батьки не відповіли на це запитання: хіба поясниш дитині, що таке божевілля? Для батьків важило тільки те, що їхнього сина врятовано, що 12 сантиметрів леза, ввійшовши в його плече, не зачепили жодного життєвого органу.

Божевільна заявила: «Всі мене переслідують. З мене досить. Я писала багатьом впливовим особам. Ніхто з них мені не відповів. Отож, мені обов'язково треба було щось вчинити». Її ім'я? «Франс-суар» його називає. Та я знаю справжнє ім'я злочинниці: це.... керівна група уряду Сполучених Штатів Америки.

Я не жартую. Не до жартів, коли вбивають дітей, коли щоденно тече їхня кров. Щоправда, не в Парижі. А **лише** на рисових полях, у лісах, у містах і селах. «Чому льотчик мене вбив? Я не заподіяв йому нічого поганого», — говорять в'єтнамські діти. Їхні батьки не відповідають: хіба поясниш дитині, що таке імперіалізм? Дітей вбивають за наказом злочинця, на виправдання якого не можна навіть сказати, що він божевільний. Ось уже більше року він вперто бубонить: «Всі мене переслідують — Куба, Домініканська Республіка, Гватемала, Сіті, Ханой. З мене досить. Я писав багатьом впливовим особам. Більше того — відряджав до них своїх емісарів, щоб пояснити їм, що мене переслідують, що я не винний у крові, яку проливаю. Ніхто мені не відповів. Всі, за винятком Чан Кай-ші, говорять навіть, що я жестикулюю лише для того, щоб продовжувати вбивати дітей. Повторюю, з мене досить. Конче потрібно було, щоб я щось вчинив».

...Божевільну відвезли до спеціального лікувального закладу. Бо вона лише вдарила ножем дитину, бо ніж не зачепив жодного життєвого органу. А от якби вона вбила десятки тисяч дітей, якби готувалася вбити сотні тисяч, до неї поставилися б інакше: її посланців зустрічали б з почесною вартою.

ЗУБЧАСТА ПЕРЕДАЧА

У Тихому океані, на борту американського авіаносця, провінціальний журналіст інтерв'ював одного офіцера. Розмова відбувалася в трюмі.

— А це що таке? — спитав журналіст.

— Це бомби,— відповів офіцер.

— Он воно що! Так, виходить, це ви...

— Я чіпляю їх до бомбардувальників, а льотчики скидають їх на В'єтнам.

— Ви знаєте В'єтнам?

— Я? Ні.

— А в'єтнамців?

— Ні з ким з них ніколи не зустрічався.

— А як ви вважаєте: ця війна — гарна штука?

— Війна? Гарна штука? Звичайно ж, ні, дідько б її взяв! — відрубав офіцер.

Хто скаже, що льотчики ті коли-небудь бували у В'єтнамі? Чи зустрічалися з якимось в'єтнамцем? Чи схвалюють політику президента Джонсона? Навпаки, результати останніх опитів свідчать, що більшість американських громадян не схвалює цієї політики взагалі і цієї війни — зокрема. Та це не заважає офіцерові з авіаносця вантажити бомби на літаки, а пілотам — скидати їх, а — внаслідок гинуть діти, яких їхні вбивці не знають.

Але, скажете ви, якщо цей офіцер не схвалює війни, чому ж він... Що ж, послухайте історію Яна Вебера, американського солдата-негра. Ян відмовився — ні, не служити своїй країні, а лише вбивати в'єтнамців. Його присудили до року каторжних робіт. І хто зна, може, й судді, які винесли йому вирок, теж не схвалюють війну у В'єтнамі? Принаймні цілком імовірно, що люди, які засудили Яна Вебера, ніколи не були у В'єтнамі і не зустрічалися з в'єтнамцями.

А втім, знайшлося 419 осіб, які заявили президентові Джонсону, що зголошуються йти на війну добровольцями: особи ці — карні злочинці, що сидять у тюрмі штату Колорадо. Вони, очевидно, пояснили президентові, що така брудна робота більш личить злочинцям, ніж чесним громадянам, і що їхні політичні погляди не такі підривні, як погляди більшості американців.

Ви розумієте, яка пекельна зубчаста передача примушує людей, що не схвалюють інтервенцію у В'єтнамі, ставати вбивцями в'єтнамських дітей? Ви розумієте, що ті, хто власними руками не вбиває (як не вбивали Крупп, Шахт і Тіссен), наживаються на кожній бомбі і кожному бомбардувальнику? Що деяких багатіїв охоплює страх за їхні бариші, коли той чи інший народ, який живе за тридев'ять земель, дозволяє собі скинути владу грошового мішка? Що саме за наказом цих товстосумів спрацьовує зубчаста передача, яка примушує американців, що ненавидять війну і нічого не знають про В'єтнам, їхати туди і воювати?

Ніщо не може служити виправданням для окремих воєнних злочинців. Я, звичайно, не захищаю їх Та відповідальність капіталістичного суспільства безмежна. Воно заслуговує смертного вироку.

Переклад з французької
М. ДЕРИМОВА.

Народні усмішки

ДОБРИЙ СТОРОЖ

Поставили мене, старого діда, охороняти колгоспні кавуни. Коли вони доспіли, стали на баштан забігати хлопчиська. «Що ж мені робить старому?..» Думав, думав та й надумав. Як тільки зловлю якого хлопця в кавунах, роздягаю його догола і пускаю додому, а за шматтям, кажу, хай прийде батько або мати. А вони, бісові сини, що додумали, заходять в кавуни голі, щоб не було що взяти, як зловлю.

Одного разу чую, щось шелестить, я туди, а там голий-голісінький хлопець, як мати народила, а в нього повна пазуха кавунів, я його за руку та до голови колгоспу.

Ото мене голова і похвалив, що я добрий сторож.

СЕКРЕТ

— Кумо Килино, а станьте, щось вам скажу... Тільки дивіться нікому не кажіть!

— Знаєте що, кумо Христе, якщо таке, що нікому не казати, то краще не кажіть, бо я не видержу і таки розкажу.

Повідомив О. І. МАЛИЙ
з м. Хотина Чернівецької області.

НЕ РОЗУМІЄ...

— Щось не розумію, Іване Петровичу: оселедці, які я купував у вас вчора на 35 копійок, кращі, ніж ті, що карбованець тридцять.

— Сам не розумію... Я їх з однієї бочки брав.

Повідомив М. ГУЛЬБЕРГ
з с. Крушинівки Бершадського
району Вінницької області.

ДОБРА КУХОВАРКА

Мати хоче, щоб дочка навчилася варити, і каже їй:

— Ганусю, коли не навчишся варити, не вийдеш заміж.

— Добре, мамонько, сьогодні я буду варити обід.

Вертається мати з роботи, а Гануся біжить їй назустріч і кричить:

— А тепер вже зможу вийти заміж? Я вже зварила обід!..

— А що ти варила? — питає мати.

— Картоплю в мундирі і кукурудзу в качанах — відповідає Гануся.

Повідомив І. І. ОДОВИЧУК
з м. Тячева Закарпатської області.

ГРИБИ

— Тітко, ви погані гриби збираєте! Отруїтеся!

— Та хто б їх їв, то на продаж!..

ВИПРОБУВАННЯ СМІЛИВОСТІ

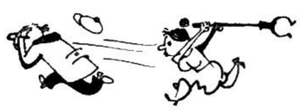

— Чи ви сміливі?

— Не сумнівайтеся!

— Якщо так, то дуже добре! Підіть до моєї жінки, візьміть у неї ключ і скажіть, що я прийду додому після півночі.

Повідомив учень Василь ГУРАЛЬ
з с. Козари Рогатинського району
Івано-Франківської області.

СПОСТЕРЕЖЛИВИЙ САШКО

П'ятирічний Сашко уважно дивився на рябу корову, потім вбіг у хату і кричить:

— Мамо, несіть скоріше їсти корові!

Мати здивовано глянула на сина і сказала:

— Вона не голодна, тільки що з паші прийшла.

— А чого ж вона порожнього рота жує?! — здивовано запитав Сашко.

Повідомив П. І. ДІГТЯРУК
з с. Головно Любомльського району
Волинської області.

Надрукуйте мою критику...

(Замість літературного огляду)

Перед Новим роком завітав у редакцію мій односельчанин, дядько Никодим — приїхав побазарювати у Києві.

— Пишуть люди? — кивнув на купу листів з редакційної пошти. — А про що, коли не секрет?

— Та от, — кажу, — Галина Пузир з Вінниччини вірша прислала і таке написала:

«Прошу пропустити это сочинение в журнал «Перець». На первый раз пройдет на другой будит лучше. Прошу не отказать. Сочиняю я очень хорошо так, что постараюсь на другой номер после этого».

— І що ж, надрукували той вірш?

— Давно. Вона його з друкованого й списала. То вірш Степана Олійника.

— Ти диви! — підвів брови земляк. — А ще що пишуть?

— Ось, — узяв я інший лист, — Володимир Сторож із Хмельниччини теж вірша прислав і теж написав: «Прошу надрукувати мою критику під назвою «Про бабу-стилягу» у журнал «Перець» чекаю друку або відповіді до мене...»

— І теж виходить оте саме, що ти казав?

— Те саме. Списав у поета Миколи Сома.

— Несерйозні, видать, то люди, — підсумував дядько Никодим.

— Всякі трапляються. Іван Коваленко з Сумської області дуже, наприклад, серйозного листа написав: «Прошу вас прийняти мене в вашу редколегію «Перцю». Я склав декілька рядків гуморески. Якщо ви бажаєте, щоб я писав, то опублікуйте в журналі за цей місяць. Я буду писати».

І вірша прислав хорошого. «Свиня свинею» називається.

— Значить, візьмете в ту редколегію, чи куди там?

— Та автора вірша взяли б, але, на жаль, він уже давненько-таки помер. Степаном Руданським його звали.

— Отак, — здвигнув дядько плечима, — виходить, і небіжчиків не щадять.

— Нікого не щадять. Але більше до живих тягнуться. Он якийсь Федір із Жмеринського району списує і з Анатолія Косматенка, і з Юрія Кругляка. А сам за різні прізвища та адреси ховається — то він як Голубівський у селі Чернятині чи у Токарівці вискакує, то як Зелінський — у Браїлові.

Валерій Безкоровайний з Луганська облюбував собі Василя Іващенка; волинянин Василь Теслюк пробував було проскочити в друк на спині свого ж земляка Михайла Хижка.

А оце прислали Василь Шарій з Житомирщини і Марія Ставникович з Львівщини...

— І все — чуже? — не міг заспокоїтися дядько Никодим.

— Ні, помилки — їхні.

— Ну й ну! — розвів мій земляк руками. — Вже й не знаю, як таких людей назвати!

— Плагіаторами вони називаються, — пояснив я.

Дядькові Никодиму аж дух перехопило:

— Ти бач, яке гарне та культурне слово для них придумали: пла-гі-атор! Якби не розтолкував, то я подумав би, що то щось порядне. А воно ж, виходить, злодій, як би от мій сусід — він замолоду теж цим ділом промишляв. По ярмарках, правда, бо для писання грамоти йому бракувало. Але, видно, якусь совість усе-таки ще мав, бо з краденим на широку громаду не пхався...

Пішов дядько Никодим базарювати. А я сів та й замислився: що ж готує нам новий рік? Література у нас, слава богу, багата. Є в кого і є що списувати. І, як бачимо, є кому.

Якщо та сверблячка і в 1968-му році не пересядеться, то, видно, доведеться таки і надалі друкувати. Не крадене, звичайно, а імена тих, хто до цього промислу охочий.

Д. МОЛЯКЕВИЧ.

Клуб губителів природи

При обговоренні кандидатури Георгія Леонтійовича Дракова в дійсні члени клубу, окреслились дві основні думки.

Перша: Який же він губитель, коли все робилося на підставі офіційного дозволу, офіційної резолюції?! Киньте вашу демагогію! Подумаєш — 15 років тому випускники Криворізької школи-інтернату № 1 посадили п'ятирічну топольку... Ну й посадили! Ну й хвала їм! А тепер стара двадцятилітня тополя застує сонце директорові школи № 95, що виросла за інтернатом. Так що — накажете молитися на ту тополю?

Друга: Навіщо молитися? Інтернат же вирішив підстригти тополю, й Георгій Леонтійович погодився на це. А сам з сокирою за пазухою побіг до садовода райкомунгоспу т. Мушенка й до голови Дзержинського райвиконкому т. Кулькова добиватися дозволу зрубати тополю. Перший не заперечував, а другий навіть резолюцію утнув: «Дозволяю знести одне дерево на квітнику». І Георгій Леонтійович «зніс». Та так, що аж луна по Кривому Рогу пішла.

Після тривалої дискусії друга думка взяла гору. Перед голосуванням спитали:

— Хто рекомендує Георгія Леонтійовича?

— Учителька школи № 65 Софія Матвіївна Ковтун, учитель Іван Васильович Левченко, головний інженер кар'єру Центрального гірничо-збагачувального комбінату Віктор Костянтинович Лотоус та начальник шахти «Північна» Микола Федорович Філіпов.

— А ким вони доводяться тополі?

— Це колишні випускники школи. Вони разом з класним керівником т. Левченком садили її.

— Зачитайте рекомендацію.

«Вступаючи в самостійне життя, ми посадили тополю. Це був наш подарунок любимій школі, це була наша подяка вчителям, які навчили нас любити природу. Якби нам у той час сказали, що через 15 років тополю зрубає педагог — ми б назвали його божевільним. І от — яка іронія долі! — тополю зрубав директор школи № 95. Власними руками знищив окрасу землі — дерево: воно, бачите, затемняло його кабінет. Ми переконані, що легше перенести кабінет в іншу кімнату, ніж виростити двадцятилітнє дерево. А Георгій Леонтійович не хоче цього знати. Ми чули, що в Норвегії є закон, за яким той, хто самовільно зрубає одне дерево, мусить посадити три таких же. Але Георгій Леонтійович не спокутує свій гріх, навіть посадивши цілий гай. Педагогові, який повинен вчити дітей кохатися в природі, не вибачиться й одне знищене ним дерево! Так хай він, Перче, прикрасить ряди членів Клубу губителів природи. Він заслужив це звання».

І Георгія Леонтійовича Дракова прийняли в члени клубу. Одноголосно.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— А ти, молокосос, чого тут крутишся?!

Мал. В. ГОРБАЧОВА

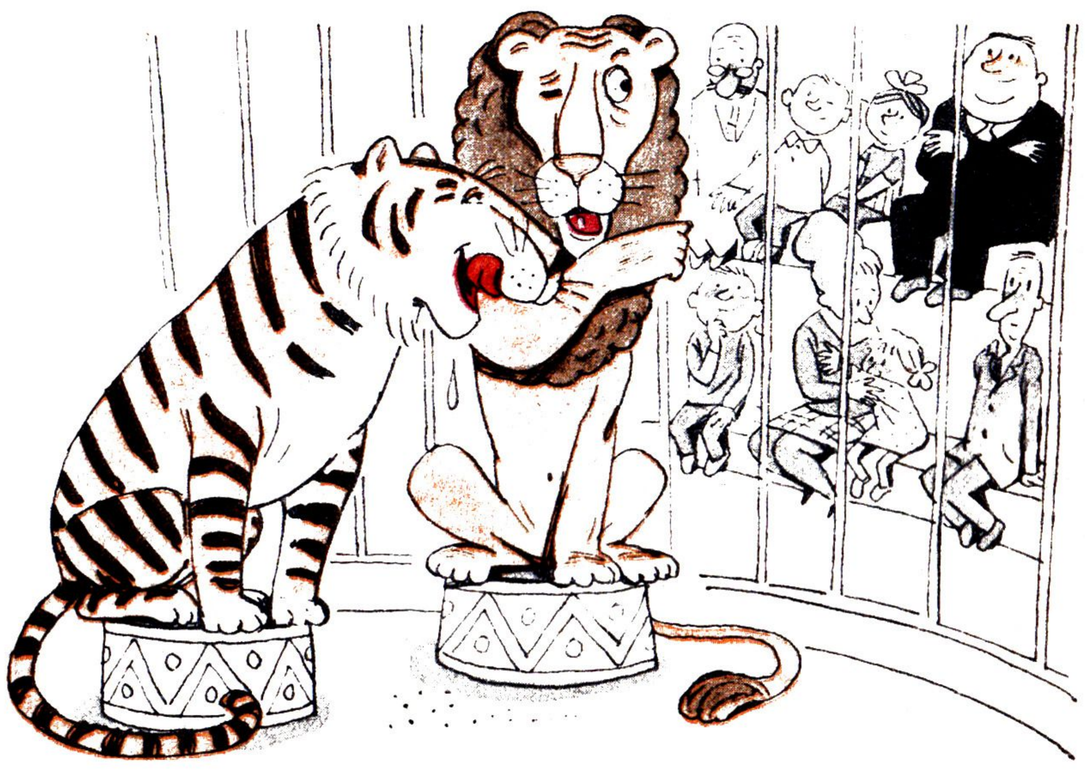

— А мені більше подобається отой, що в другому ряді сидить.

Мал. В. ГЛИВЕНКА.

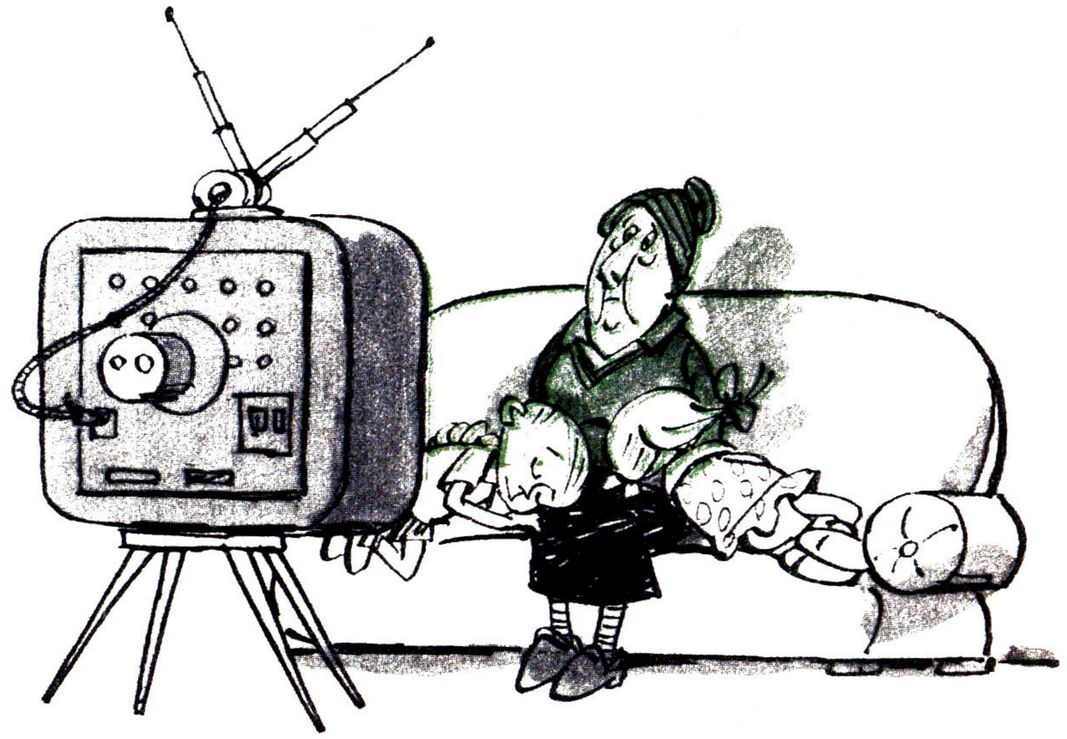

Передача для дітей.

Друже Перче!

Розповім тобі одну комедію в двох картинах. Дія відбувається в колгоспі ім. Калініна. Дійові особи: голова Локачинського міжколгоспбуду т. Жомер І. С. та голова ради Волинського міжколгоспбуду т. Блюмберг А. Н. Між першою і другою картинами минає 4 роки.

У першій картині Локачинський міжколгоспбуд починає будувати у колгоспі Будинок культури. Чотири роки починає і чотири роки не кінчає. Темпи будівництва привертають увагу Волинського обкому КП України. Голова міжколгоспбуду т. Жомер пускає сльозу: я, мовляв, з дорогою душею, так колгосп сили робочої не дає. Але сльоза та виявляється крокодилячою: робочій силі нічого робити, бо т. Жомер не дає роботи.

У другій картині на сцену виступає друга дійова особа — голова ради Волинського міжколгоспбуду т. Блюмберг. Він дає урочисту обіцянку обкомові партії: Будинок культури буде готовий у вересні 1967 року!

...Надворі вже пахне лютим 1968 року, а Будинок культури в колгоспі ім. Калініна так і не пахне. Оце тобі, Перче, і вся комедія на дві картини з двома бездіяльними дійовими особами.

Р. ТРОЦЬ,
секретар Іваничівського райкому КП України.

Волинська область.

Малята Згурівського та Червоноармійського селищного дитсадків просять тебе передати палкий привіт дядям і тьотям з Київського спеціалізованого ремонтно-будівельного управління зеленого господарства, що на вул. Мельника, 87. Ще торік у березні ті дяді і тьоті взяли 447 крб. 10 коп. на виготовлення обладнання для дитсадків. Обіцяли діткам впоратися в першому півріччі. Минуло перше, минуло й друге. А, як кажуть, ні груш, ні торби.

Питають дітки у вихователів, коли ж прибуде обладнання. А ті мовчать. Незручно їм признатися, що дорослі обдурюють набагато частіше, ніж діти. Непедагогічно.

Т. ГРИПА,
Яготинський район Київської області.

Тобі, звичайно, відомий анекдот: «Дайте води напитися, бо так хочу їсти, що й переночувати нема де». О, як ми, мешканці Звенигородського передмістя м. Умані, співчуваємо тій людині. Співчуваємо, бо самі подібне маємо. Правда, у нас їсти є що, ночувати теж маємо де. А от напитися нам дають хіба один раз на тиждень. Світло здебільшого ми бачимо теж здалека. В квартирах же воно гасне саме в ту мить, коли діти сідають уроки робити, а дорослі — телевізор дивитися. Нема в передмісті й телефону. Треба кудись подзвонити, то тьопай за 2—3 кілометри до поштового відділення.

В анекдоті йдеться про одну особу. То ще не біда. А нас, жителів передмістя, близько шести тисяч. Всі ми давно і дружно просимо міськраду поліпшити наш побут, але поки нічого не допросилися.

Хіба це не анекдот?

За дорученням мешканців Звенигородського передмістя при каганці писав А. ЖОВТОБРЮХ, інженер тресту «Південнозахідшляхбуд».

Умань Черкаської області.

Як дізналися у Липковатівському радгоспі-технікумі на Харківщині, що якісь там грамотії з с. Лебедівки Київської області (дивись «Перець» № 21 за 1967 рік) вирішили побити царський рекорд, то дружно вигукнули:

— Не бувати цьому! Якщо й не переплюнемо цариці Катерини, то лебедівців за пояс заткнем!

І заткнули. В оголошенні про набір учнів до технікуму зробили більше 20(!) помилок. А заодно липковатівці зробили заявку й на нові відкриття в українській мові і граматиці. Слово «довідка» замінили на «справку» і т. д. і т. д. Щоправда, треба віддати належне й місцевим поліграфістам — не останню скрипку у цьому досягненні зіграли й вони на чолі з директором Нововодолазької друкарні В. М. Грициком. Випустили в світ тих оголошень аж 3000 примірників. З чим їх і вітаємо!

В. ТКАЧЕНКО.
с. Борова
Харківської області.

Пишуть тобі листа лисиці з Лохвицького району на Полтавщині.

Не дивуйся. Часу вільного у нас вистача Мишей польових не ловимо. Чхали ми на ту дрібноту! Ласуємо курочками з птахоферми колгоспу «Перемога комунізму».

Щоправда, оце недавно страху на нас нагнали — жуть! Викликали мисливську бригаду на чолі з т. Зінченком І. Д. Як оточили вони нас — думали, хана! Їх дев'ятнадцять, а нас тільки дев'ять. Грім гримить, шріт свистить, дим туманом стелеться... Але жива лисиця — то не порожня півлітровка. Отож, Перче, усі ми живі-здорові. Кури в колгоспі теж поки що не перевелися.

Низенький уклін лохвицьким мисливцям! Хай не журяться. Хай перекваліфіковуються на заготівників. Курячого пір'я для подушок — скільки завгодно.

Листа лисиць Перцю передав єгер Лохвицького мисливського господарства І. Г. ПОГРІБНИЙ.

«БАНАЛЬНИЙ» ЖИВОПИС

Про цей, досі нечуваний, жанр живопису 9 грудня 1967 р. цілком серйозно повідала своїм читачам «Дністровська зірка» — тлумацька районна газета Івано-Франківської області.

У статті вчительки М. Шелефонтюк «Живопис і уроки історії» чорним по білому й написано:

«В процесі вивчення курсу історії СРСР у 9 класі я знайомила учнів з кращими зразками історичного і БАНАЛЬНОГО (підкреслення наше) жанрів...»

І далі:

«Твір художника Н. С. Самокиша «Перехід через Сиваш» — зразок банального живопису».

Статтю увінчує рубрика «На педагогічні теми». Правильно. Тут не потрібно баталій, щоб довести, що газета справді дала урок того, як не треба вчити інших, коли сам не дуже підкований.

Якщо ж редакція (редактор т. Гавриленко) доводитиме, що це не так, то такий довід прозвучить досить банально.

Премії Перця

У 1967 році на гумористично-сатиричному полі Перця знову відбулися традиційні конкурсні змагання авторів на кращий літературний матеріал, карикатуру та тему до карикатури.

Редакційна колегія журналу визнала переможцями конкурсу і преміювала таких авторів:

Ніну АНДРОС — за гумореску «Поради колегам» (№ 9).

Григорія ДМИТРЕНКА — за сатиричні мініатюри (№ 18).

Бориса ПОЛІЩУКА — за три гуморески (№ 5).

Михайла РУДНИЦЬКОГО — за «Золоті і зелені думки» (№ 9, № 10).

Арсена ТКАЧУКА — за гуморески «Запеклий шкурник» та «Літа наші молодії» (№ 3, № 19).

Володимира ЮДІНА — за добірку віршів (№ 5).

Анатолія АРУТЮНЯНЦА — за малюнки на обкладинках (№ 3, № 9).

Анатолія ВАСИЛЕНКА — за малюнки «Як, мамо, здоров'ячко вашої корівки?» і «Кінчай, хлопці, роботу, друга зміна йде» (№ 14, № 16).

Сергія ГЕРАСИМЧУКА — за малюнок на обкладинці (№ 2).

Володимира ГЛИВЕНКА — за малюнок на обкладинці (№ 5)

Миколу КАПУСТУ — за тему і малюнок «Робить рекламу» (№ 17).

Валентина ЛИТВИНЕНКА — за малюнок на обкладинці (№ 22).

Оголошуються нові конкурсні змагання авторів на 1968 рік.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ «Інтервйо», з якого видно, що коні не винні» — так називався фейлетон, опублікований у № 12 «Перця» за 1967 р. У фейлетоні йшлося про незадовільну організацію випуску обозних і шорних виробів для сільського господарства.

З Держплану УРСР повідомили редакцію, що це питання розглянуто Радою Міністрів УРСР. Затверджено план, яким передбачено значне збільшення виробництва обозних і шорних виробів, підків та вухналів у 1967—1970 роках.

★ У тому ж номері журналу було вміщено фейлетон «Деваляй з фантазією» про істотні недоліки в роботі київських ресторанів.

Начальник Головного управління громадського харчування Міністерства торгівлі УРСР т. Стеблянко повідомив, що фейлетон обговорено на нараді директорів і завідуючих виробництвом ресторанів м. Києва.

Для усунення недоліків Київресторантрест організував конкурс на кращу фірмову страву; усім позарозрядним ресторанам дано вказівку готувати страви за замовленням відвідувачів; вирішено доукомплектувати ресторани офіціантами з осіб, що закінчили середню школу.

Поліпшено постачання ресторанів необхідним асортиментом продовольчих товарів.

★ Про недоліки у питаннях забудови, благоустрою та санітарного стану деяких сіл на Хмельниччині (зокрема у Городоцькому районі) йшлося у фейлетоні «Протоптали стежечку» («Перець» № 14).

Заступник голови Хмельницького облвиконкому т. Крикливий повідомив, що фейлетон обговорювався на засіданні виконкому Городоцької райради депутатів трудящих, а також на нараді голів сільрад і колгоспів та секретарів парторганізацій.

Облвиконком накреслив заходи до поліпшення забудови населених пунктів і наведення санітарного стану на вулицях.

★ Працівники радгоспу «Чаплинський» (Херсонщина) поскаржилися Перцю, що вивчена на кошти радгоспу лікар Тюрина Н. І. не повернулася в рідне село. Херсонський облздороввідділ незаконно направив її на роботу в Іванівську райлікарню. Про це у № 14 журналу за 1967 р. було вміщено замітку «Замасковані сліди».

Секретар Херсонського обкому КП України т. Халапсин повідомив, що т. Тюрину переведено в дільничну лікарню радгоспу «Чаплинський».

ПЕРЕЦЬ

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.
Редакційна колегія:
М. БІЛКУН, К. ЗАРУБА, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Журнал «Перець» № 3 (781) (на украинском языке).

Ціна 20 коп. на місяць.

Підписано до друку 20. І. 1968 р.

БФ 10014. Зам. 064. Тираж 1 500 000 прим.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Для телеграм: Київ, Перець.

Тел. Г-18-2-12, Г-18-3-46, Г-18-3-79

Папір 70×108⅛=0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

Видавництво і комбінат друку «Радянська Україна». Київ, Брест-Литовський проспект, 94.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Приказки народні на теми міжнародні

Індекс 74393

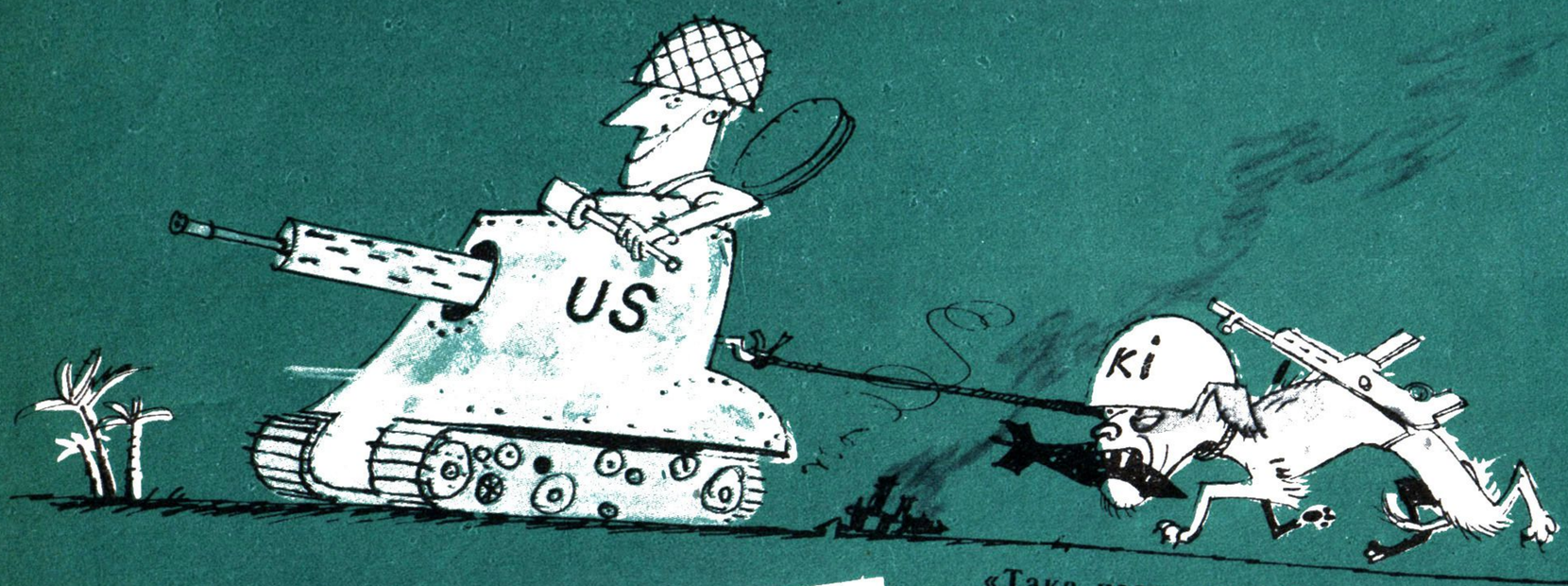

«Така честь, як собаці в ярмарок: або всюди ганяють, або хазяїн до воза прив'яже».

«Прийшли непрохані,

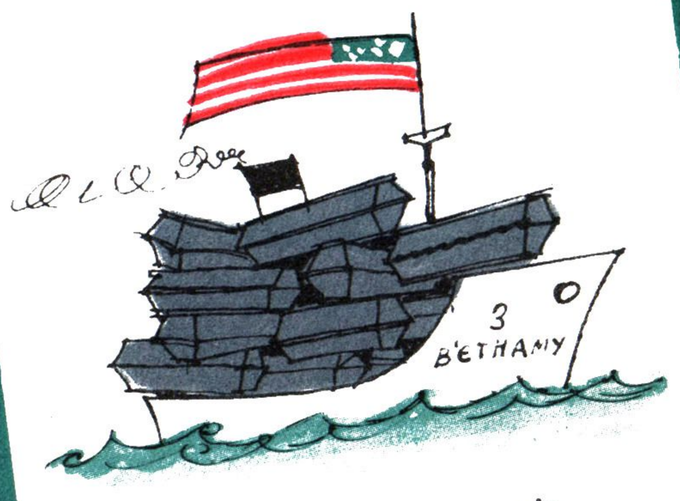

то й пішли некохані».

«Із сивою бородою не все розум приходить».

«Що не є у печі, те й на стіл мечи».

«Сало гамкнув, а на кота звернув».
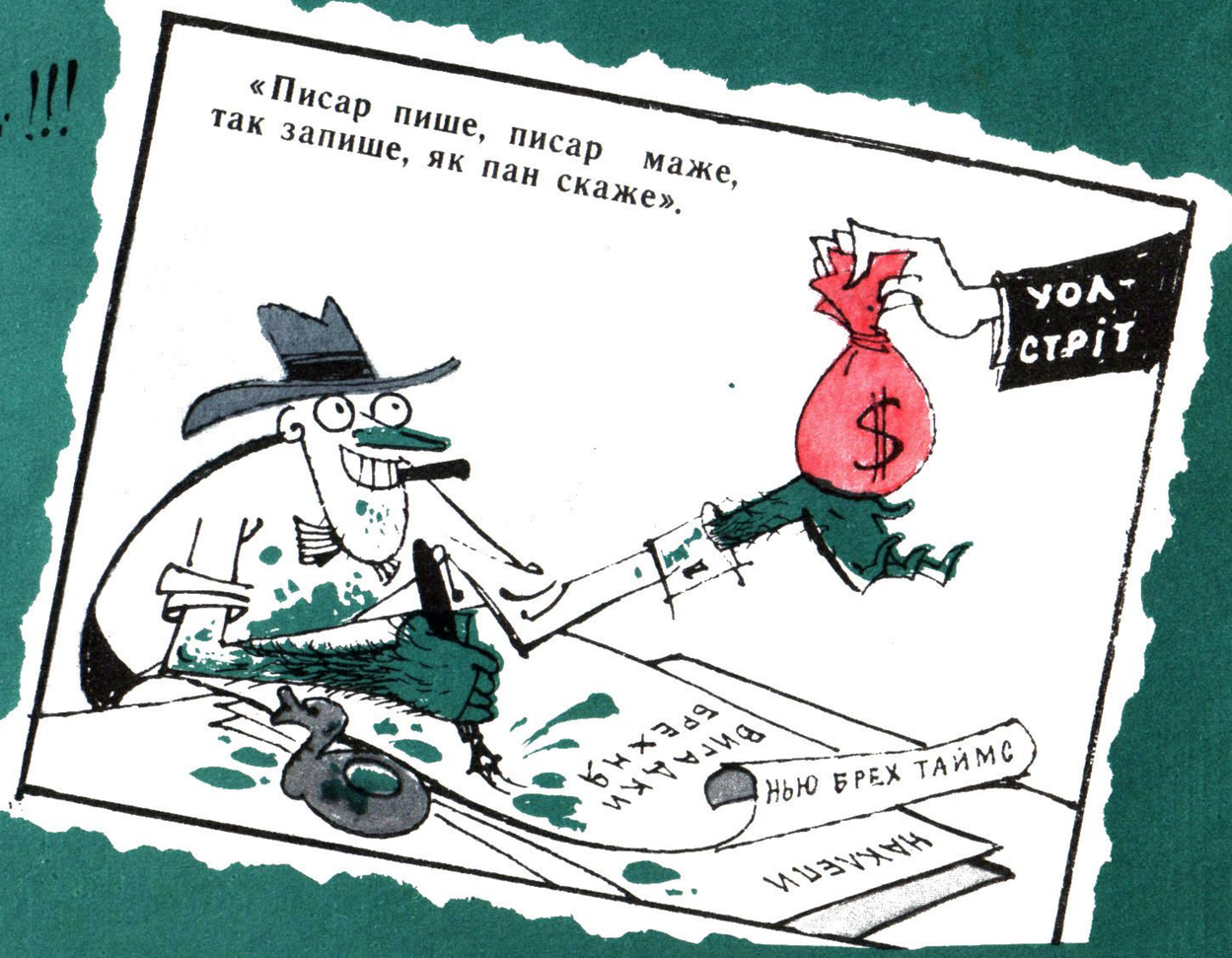
«Писар пише, писар маже,
так запише, як пан скаже».